

Műcsarnok

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat hivatalos értesítője

Választmányi ülés 1907 május hó 31-én.

Jelen voltak: *Hauszmann* Alajos alelnök elnöklése mellett *Bálint* Zoltán, *Benke* Gyula, *Benkő* Kálmán, *Bruck* Miksa, *Hegedüs* László, *Kohner* Adolf, *Nádler* Róbert, *Lipthay* Kornél, *Szalay* Imre, *Révai* Ödön, *Tölgyessy* Artur, *Végh* Artur, *Wágner* Géza és *Zala* György választmányi tagok. A jegyzőkönyvet *Ambrozovics* Dezső társulati titkár vezette.

Az elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére *Benke* Gyula és *Zala* György választmányi tagokat kérte föl.

Az igazgatósági jelentés felolvasása és tudomásul vétele után a titkár jelentést tett a Tavasi kiállításra kitűzött pályázatok eredményéről, majd felolvasta *Balogh* Bertalannak a Társulathoz intézett beadványát, amelyben azokat a föltételeket közli, amelyek mellett a vándorkiállítások további szervezésére és rendezésére hajlandó volna. Hosszabb eszmecsere után, amelyben a választmánynak csaknem minden jelenlévő tagja részt vett, a választmány kimondotta, hogy *Balogh* Bertalan ajánlatát, legnagyobb sajnálattal, nem fogadhatja el, de ismételten őszinte köszönetet mond neki lelkes fáradozásáért és szives érdeklődéséért. Kimondotta egyúttal a választmány azt is, hogy a vándorkiállítások rendezésének az eszméjét nem ejti el, és fölkéri az igazgatóságot, hogy foglalkozzék vele, és az elhangzott észrevételek figyelembe vételével esetleg tegyen konkrét javaslatot.

Néhány jelentéktelenebb ügy elintézése után, több tárgy nem lévén, az elnök az ülést feloszlatta.

Választmányi ülés 1907 október hó 17-én.

Jelen voltak: *Forster* Gyula báró alelnök elnöklése mellett *Basch* Gyula, *Bálint* Zoltán, *Benczúr* Gyula, *Benke* Gyula, *Benkő* Kálmán, *Berzeviczy* Albert, *Both* Menyhért, *Bruck* Miksa, *Dudits* Andor, *Füredi* Rikárd, *Kézdi-Kovács* László, *Kann* Gyula, *Knopp* Imre,

Kohner Adolf, *Ligeti* Miklós, *K. Lippich* Elek, *Márk* Lajos, *Nádler* Róbert, *Révai* Ödön, *Szinyei-Merse* Pál, *Szmrecsányi* Miklós, *Tölgyessy* Artur, *Wágner* Géza és *Zala* György választmányi tagok. A jegyzőkönyvet *Ambrozovics* Dezső társulati titkár vezette.

A napirend előtt az elnök pár szóval üdvözlővén a megjelenteket, a választmány éljenzése közepette melegen üdvözölte *K. Lippich* Elek választmányi tagot, miniszteri tanácsossá történt kineveztetése alkalmából.

Ugyancsak a napirend előtt az elnök bejelentette *Doby* Jenőnek, az ösmert grafikusnak és az Iparművészeti Iskola tanárának az elhunytát és javaslatára a választmány kimondotta, hogy részvétét az ülés jegyzőkönyvében is megörökíti és az elhunyt özvegyéhez részvét-iratot intéz.

Ezután az elnök az ülést megnyitván a jegyzőkönyv hitelesítésére *Benczúr* Gyula és *Berzeviczy* Albert választmányi tagokat kérte föl.

A titkár felolvasta a Munkácsy-szoborpályázat pályabíróóságának az üléséről fölvett jegyzőkönyvet, amelynek tartalmát a választmány tudomásul vette, és kimondotta, hogy a pályázati hirdetés értelmében a zsüri által viszonylag legjobbnak ítélt három pályamű szerzője: *Horvai* János, *Pásstor* János és *Tóth* István között szűkebb pályázatot hirdet, és fölkéri a társulat összes művészeti szakbizottságait, hogy a pályázati hirdetés szövegezésére és a szobor helyének a kijelölésére vonatkozólag az igazgatóság útján terjesszen javaslatot a választmány elé.

Ezután a titkár felolvasta az összes művészeti szakbizottságoknak a kollektív kiállítások fogalmának a meghatározására és a Műcsarnokon kívül rendezett kollektív kiállításokon szerepelt műveknek a Társulat rendes kiállításain való részvétele korlátozására vonatkozólag tett és az igazgatóság által pártolólag előterjesztett javaslatát. Hosszu eszmecsere után, amelyben *Márk* Lajos, *K. Lippich* Elek, *Bálint* Zoltán, *Ligeti* Miklós, *Both* Menyhért és *Berzeviczy* Albert vettek részt, a választmány kimondotta,

hogy a Társulat téli kiállításain ezentúl csakis olyan művek vehetnek részt, amelyek Budapesten még kiállítva nem voltak. Kivételt képeznek a kollektív kiállítások, amelyeknek az anyagából az illető művész legfejebb három művet a Téli kiállításokon is kiállíthat. A Tavaszi kiállításokon való részvételt a választmány korlátozni nem kívánja, és kimondja, hogy ez az új intézkedés az 1908/9. évi Téli kiállításon lép életbe. A bizottságoknak a kollektív kiállítások fogalmának a meghatározására vonatkozó javaslatát a választmány elfogadta.

Az állami aranyérmek pályabíróságának kérésére a választmány kimondotta, hogy ezentúl az összes pályázatokban mindazok a művek résztvehetnek, amelyek az illető pályázati hirdetés föltételeinek megfelelnek és az illető kiállításon a megnyitástól a bezárásig ki vannak állítva.

A titkár bemutatta a jövő évben Londonban tervezett magyar kiállításon való részvétellel szóló fölhívásokat, amelyek egyike *Molnár Ákos* orsz. képviselőtől, másika pedig a kiállítás előkészítő-bizottságától jött. *Kézdi-Kovács László* fölvilágosítása után, amely szerint a nevezett bizottság időközben feloszlott, a választmány kimondotta, hogy a felhívások fölött, amelyek így tárgytalanokká lettek, napirendre tér.

A következő tárgy a Közalapítványi Kir. Ügyigazgatóságának a néhai *Wahrmann József* féle alapítvány ügyében a Társulathoz intézett átirata volt, amelynek kapcsán a választmány fölkérte az igazgatóságot és a Társulat összes művészeti szakbizottságait, hogy a beküldött tervezetet beható tanulmány tárgyává tevéen, tegyen javaslatot a választmánynak az iránt, vajjon milyen föltételek mellett hajlandó a Társulat az alapítványi díj odaítélésében résztvenni. Irányelvül a művészek számára kiszolgáltatandó díjakra nézve már most felállítja a választmány, hogy csakis olyan zsűrihez járulhat hozzá, amelynek összealkotása a Társulat kezében van, és amely túlnyomólag művészekből áll.

A titkár amaz előterjesztését, amely szerint az igazgatóság *Feszty Árpádnak*, a Magyar Képzőművészek Egyesülete elnökének, a javaslatára a pécsi kiállítás zsűrijébe *Márk Lajos*, *Komor Marcell* és *Tóth István* tagokat küldte ki, úgyszintén a zsűri eljárásáról szóló jegyzőkönyv tartalmát a választmány tudomásul vette.

Az igazgatóságának a tervezett Lotz-szoborra

vonakozó amaz előterjesztését, amely szerint majd akkor, amikor a Lotz-hagyaték a Szépművészeti Múzeumban kiállításra kerül, a szobor javára gyűjtés indíttassék, a választmány tudomásul vette.

Végül néhány kisebbjelentőségű ügy elintézése után, több tárgy nem lévén, az elnök az ülést feloszlatta.

Választmányi ülés 1907 november hó 21-én.

Jelen voltak: *Forster Gyula* báró alelnök elnöklése mellett *Benkő Kálmán*, *Borúth Andor*, *Bruck Miksa*, *Dudits Andor*, *Hegedüs László*, *Ligeti Miklós*, *Márk Lajos*, *Poll Hugó*, *Nádler Róbert*, *Szinyei-Merse Pál*, *Szmrecsányi Miklós dr.*, *Tölgyessy Artur*, *Wagner Géza dr.*, és *Zala György* választmányi tagok. A jegyzőkönyvet *Ambrozovics Dezső* titkár vezette.

A napirend előtt az elnök meleg szavakkal emlékezett meg *Biczó Géza* festőművész és rajztanár haláláról és javaslatára a választmány kimondotta, hogy az elhunyt emlékét az ülés jegyzőkönyvében is megörökíti és özvegyéhez részvétiratot intéz.

Az elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére *Borúth Andor* és *Szmrecsányi Miklós* választmányi tagokat kérte föl.

Az igazgatóság jelentésének a felolvasása és tudomásul vétele után a választmány az összes művészeti szakbizottságoknak az igazgatóság által tolmácsolt javaslatára kimondotta, hogy a néhai *Wahrmann József-féle* művészeti alapítvány kamatainak az odaítélésében csak abban az esetben hajlandó résztvenni, ha a végrendelet végrehajtó-bizottsága a művészeti díj pályabíróságának az összealkotásában a Társulat számára döntő befolyást biztosít, és a Társulat által túlnyomólag művészekből alakítandó zsűrit a végleges döntés jogával felruhazza.

A választmány ezután a Téli kiállításon pályázatra bocsátott díjak pályabíróságait a következőleg választotta meg:

Az Ipolyi-díj pályabírósa: *Benczúr Gyula*, *Szinyei-Merse Pál*, *Zala György*, *Márk Lajos*, *Dudits Andor*, *Forster Gyula* báró és *K. Lippich Elek*.

A Ráth György-díj pályabírósa: *Benczúr Gyula*, *Teles Ede*, *Zala György*, *Szinyei-Merse Pál*, *Benkő Kálmán*, *Forster Gyula* báró, *K. Lippich Elek*, *Szmrecsányi Miklós* és *Térey Gábor*.

Az Esterházy-díj pályabírósa: *Hegedüs László*, *Poll Hugó*, *Borúth Andor*, *Nádler Ró-*

bert, *Bencsúr* Gyula, *Forster* Gyula báró és *Kammerer* Ernő.

Végül az igazgatóság amaz előterjesztését, amely szerint a Társulat módosított alapszabályainak a jóváhagyása a belügyminisztériumtól leérkezett, a választmány tudomásul vette, s több tárgy nem lévén, az elnök az ülést feloszlatta.

Pályázati hirdetések az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat 1908. évi Tavaszi kiállítására.

I.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat pályázatot hirdet az általa 1908. évre kitűzött 4000 koronából álló Társulati-díjra. A föltételek a következők:

1. Ezen díjra csakis hazai művészek pályázhatnak, bármily faju festészeti, szobrászati vagy metszét-műveikkel, amelyeket az utolsó három év alatt fejeztek be és amelyek az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat tárlatán még kiállítva nem voltak.

2. A pályázat szempontjából csakis a Tavaszi Kiállításon a megnyitástól, a bezárásig kiállított művek vehetők figyelembe.

3. Minden a fentebbi föltételeknek megfelelő festészeti, szobrászati vagy metszétmű a pályázatra küldöttnek tekintetik, kivéve, ha a beküldő a kiállítás megnyitásától számított két hét alatt, tehát 1908. évi április 14-ikéig írásban kijelenti, hogy a pályázatban részt venni nem kíván. Ezen kijelentés az illető művön „nem versenyez“ fölirattal fog feltüntetettetni.

4. A pályabíróóság tagjai e pályázatban részt nem vehetnek.

5. A pályadíj összege meg nem osztható.

6. A díjazott mű a szerző tulajdona marad.

7. Ezen díj fölött kilenc tagu pályabíróóság dönt, amely azon magyar művészek által választandó, kik: a) a Társulat kiállításain megelőzőleg kitüntetésben részesültek, s akik b) az 1908. évi tavaszi kiállításon legalább egy művel részt vesznek. A pályabíróóságba a Társulatnak a választmány által már megelőzőleg elfogadott tagjai köréből hat művész és három műbarát (nem művész) választandó.

8. A díj a Tavaszi kiállítás megnyitásától számított négy hét alatt ítéltetik oda és adatik ki. A pályabíróóságnak jogában áll, hogy a díjnak ki nem adását is elhatározhassa, amely esetben a díj — a föltételek változatlan megtartása mellett — a következő Téli kiállításon lesz pályázati bocsátandó.

Kelt Budapesten, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat igazgatóságának 1907 november hó 21-én tartott üléséből.

II.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat a *Forster* Gyula báró ő méltósága, a Magyar Földhitelintézet igazgatója és a Társulat alelnöke által 1895-ben nagylelkűen alapított „*Vaszary*-alapítvány“ esedékessé vált kamataiból 3200 koronás „*Vaszary*-díjra“ pályázatot hirdet az alapító által megszabott következő föltételek mellett:

1. Erre a díjra csakis magyar állampolgár művész pályázhat.

2. Minden, az 1908. évi Tavaszi tárlaton a megnyitástól a bezárásig kiállított, a magyar történelem dicső eseményeire, ezek között elsősorban a magyar szentek életére is vonatkozó teljesen befejezett olajkép s esetleg vázlat a pályázatra küldöttnek tekintetik, kivéve, ha a mű szerzője írásban kijelenti, hogy a pályázaton résztvenni nem kíván. E kijelentés az illető művön „nem versenyez“ fölirattal fog feltüntetettetni.

3. Az alapító rendelkezése szerint a pályázat körébe tartozó és az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat 1908. évi Tavaszi kiállítására elfogadott művek közül csak az részesülhet a díjban, amely tárgyánál és művészi becsénél fogva arra föltétlenül érdemes.

4. A pályabíróóság tagjai e pályázatban részt nem vehetnek.

5. A pályadíj összege meg nem osztható.

6. A díjazott mű a szerző tulajdona marad.

7. Ezen díj fölött ugyanaz a pályabíróóság ítélkezik, mely a Társulati-díj odaítélésére hivatva van.

8. A díj a Tavaszi kiállítás megnyitásától számított négy hét alatt ítéltetik oda és adatik ki.

9. Ha a jutalmazásra érdemes művek hiánya miatt a díj kiadható nem volna, úgy arra a következő évben azonos föltételek mellett újabb pályázat hirdetendő. Az e közbeeső évre esedékes kamat, valamint a 3200 korona díj kiadása után megmaradó évi kamatfölség is az alapítvány tőkájéhez esatolandó.

Kelt Budapesten, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat igazgatóságának 1907 november hó 21-ikén tartott üléséből.

III.

A Országos Magyar Képzőművészeti Társulat a *Harkányi Frigyes* báró öméltósága, Társulatunk volt alelnöke által 1898-ban nagylelkűen alapított „*Báró Harkányi Frigyes*-díj“ kamataiból, 450 koronás „*Báró Harkányi Frigyes*-díj“-ra pályázatot hirdet az alapító által megszabott következő föltételek mellett:

1. A díjra csakis magyar állampolgár művész pályázhat.

2. Minden, a Társulat 1908. évi Tavaszi kiállításán résztvevő és a társulati kiállításokon ezúttal először szereplő művész a megnyitástól a bezárásig kiállított műve a pályázatra küldöttnek tekintetik, kivéve, ha a mű szerzője külön írásban kijelenti, hogy a pályázatban résztvenni nem kíván.

3. A pályadíjösszeg meg nem osztható.

4. A díjazott mű a szerző tulajdona marad.

5. A díj fölött ugyanaz a pályabíróóság dönt, amely az 1908. évi Tavaszi tárlaton a 4000 koronás társulati díj kiadása fölött dönteni hivatva lesz.

6. Ha első ízben kiállító művészek hiánya miatt a díj kiadható nem volna, úgy arra az 1908—1909. évi Téli Kiállításon azonos föltételek mellett újabb pályázat hirdetendő. Ha ekkor sem jelentkeznék első ízben kiállító művész, a ki nem adott díj a jövő évi díjhoz esatolandó és azzal együtt adandó ki. Ez az eljárás követhető mindaddig, amíg a díjra a körülírt minősítéssel bíró művész nem pályázik.

Kelt Budapesten, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat igazgatóságának 1907 november 21-én tartott üléséből.

IV.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat néhai Wahrmann Mór alapítványának esedékessé vált kamataiból pályázatot hirdet a 600 koronából álló Wahrmann Mór-díjra.

A föltételek a következők:

1. Ezen díjra csakis hazai művészek pályázhatnak bármily faju festészeti, szobrászati vagy metszteműveikkel, melyeket az utolsó három év alatt fejeztek be és melyek az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat tárlatán még kiállítva nem voltak.

2. A pályázat szempontjából csakis az 1908. évi Tavasz Kiállításon a megnyitástól a bezárásig kiállított művek vehetők figyelembe.

3. Minden a főntebbi föltételeknek megfelelő festészeti, szobrászati vagy metsztemű a pályázatra küldöttnek tekintetik, kivéve, ha a beküldő a kiállítás megnyitásától számított két hét alatt, tehát 1908. április 14-ikéig írásban kijelenti, hogy a pályázatban résztvenni nem kíván. Ezen kijelentés az illető művön „nem versenyez“ fölirattal fog föltüntetni.

4. A pályabírószak tagjai e pályázatban részt nem vehetnek.

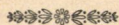
5. A pályadíj összege meg nem osztható.

6. A díjazott mű a szerző tulajdona marad.

7. Ezen díj felett ugyanaz a pályabírószak ítélt, mely a társulati díj fölött ítélni hivatva van.

8. A díj az 1908. évi Tavasz kiállítás megnyitásától számított négy hét alatt föltétlenül kiadandó.

Kelt Budapesten, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat igazgatóságának 1907. november 21-ikén tartott üléséből.

Társulati hírek.

— **A Társulat vásárlása a Szépművészeti Múzeum számára.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat művásárló-bizottsága 1907. november 14-én tartott ülésén, melyen *Kammerer* Ernő min. tanácsos, a Szépművészeti Múzeum igazgatója és *K. Lippich* Elek min. tanácsos, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium művészeti osztályának a vezetője is jelen volt, a Nemzeti Képcsarnok Egylettől annak idején átvett és több évről esedékes kamatai fejében a Téli kiállításból *Nyilasy* Sándor: „Vasárnap“ és *Borúth* Andor: „Férfi kutyával“ című művét vásárolta meg a Szépművészeti Múzeum képtára számára.

— **Ujítás a Társulati rendes kiállítások körül.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat választmánya 1907. október 17-ikén tartott ülésén kimondotta, hogy a Társulat Téli kiállításán ezentúl csak olyan művek állíthatók ki, amelyek Budapesten még kiállítva nem voltak. Kivételt képeznek a kollekciók,

vagyis az egy művész által kizárólag a maga műveiből valamely nyilvános kiállítási helyiségben belépődíj mellett vagy anélkül rendezett kiállítások, amelyeknek az anyagából az illető művész legfeljebb három művet a Téli kiállításokon is kiállíthat. A Tavasz kiállításokon való részvételt a választmány nem kívánta korlátozni. Ez az ujítás, mely a Téli kiállítások érdekességét van hivatva emelni, az 1908/9. évi Téli kiállításon lép életbe.

— **Pályázati föltételek módosítása.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállításain kiírt pályázatokban eddig csak a szabályszerűen elfogadott — vagyis a beküldési határidőre pontosan beérkezett — és a megnyitástól a bezárásig kiállított művek vehettek részt. Az 1906/7. évi Téli kiállítás pályázatra bocsátott állami aranyérmek pályabírószakának a kérésére most a Társulat választmánya október hó 17-én tartott ülésén kimondotta, hogy ezt a föltételt oda módosítja, hogy a pályázatokban minden az illető kiállítás megnyitásától a bezárásig kiállított mű részt vehet, tekintet nélkül beérkezésének az időpontjára.

— **A Munkácsy-szoborra** harmadizben kiírt pályázatot is meddőnek mondotta ki a Társulat választmánya által kiküldött pályabírószak, mely a pályázati föltételek értelmében kötelességszerűleg kijelölte a viszonylag legjobb három mű szerzőjét: *Pásztor* János, *Horvai* János és *Tóth* István személyében. A három művész közt a Társulat választmánya most szűkebb pályázatot hirdet.

— **Kimnách László hagyatéki kiállítása.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat ezévi szeptember 28-ikától október 20-ikáig a Műcsarnok első nagy termét és négy kis fülkéjét átengedte volt néhai *Kimnách* László székesfővárosi rajztanár és festőművész özvegyének, aki a nevezett termekben a művész hátrahagyott festményeiből és rajzaiból kiállítást rendezett. A tárlatot, mely elég szép anyagi eredménnyel járt, *Bárczy* István, a székesfőváros polgármestere nyitotta meg.

— **A néhai özvegy Nemes Nándorné-féle ösztöndíjat** az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat igazgatósága egyhangulag *Kalivoda* Kata festőművész-nőnek ítélte oda.

Szerkeszti **AMBROZOVICS DEZSŐ** titkár.

Kiadóhivatal:

Singer és Wolfner, Budapest, VI., Andrásy-út 10.

